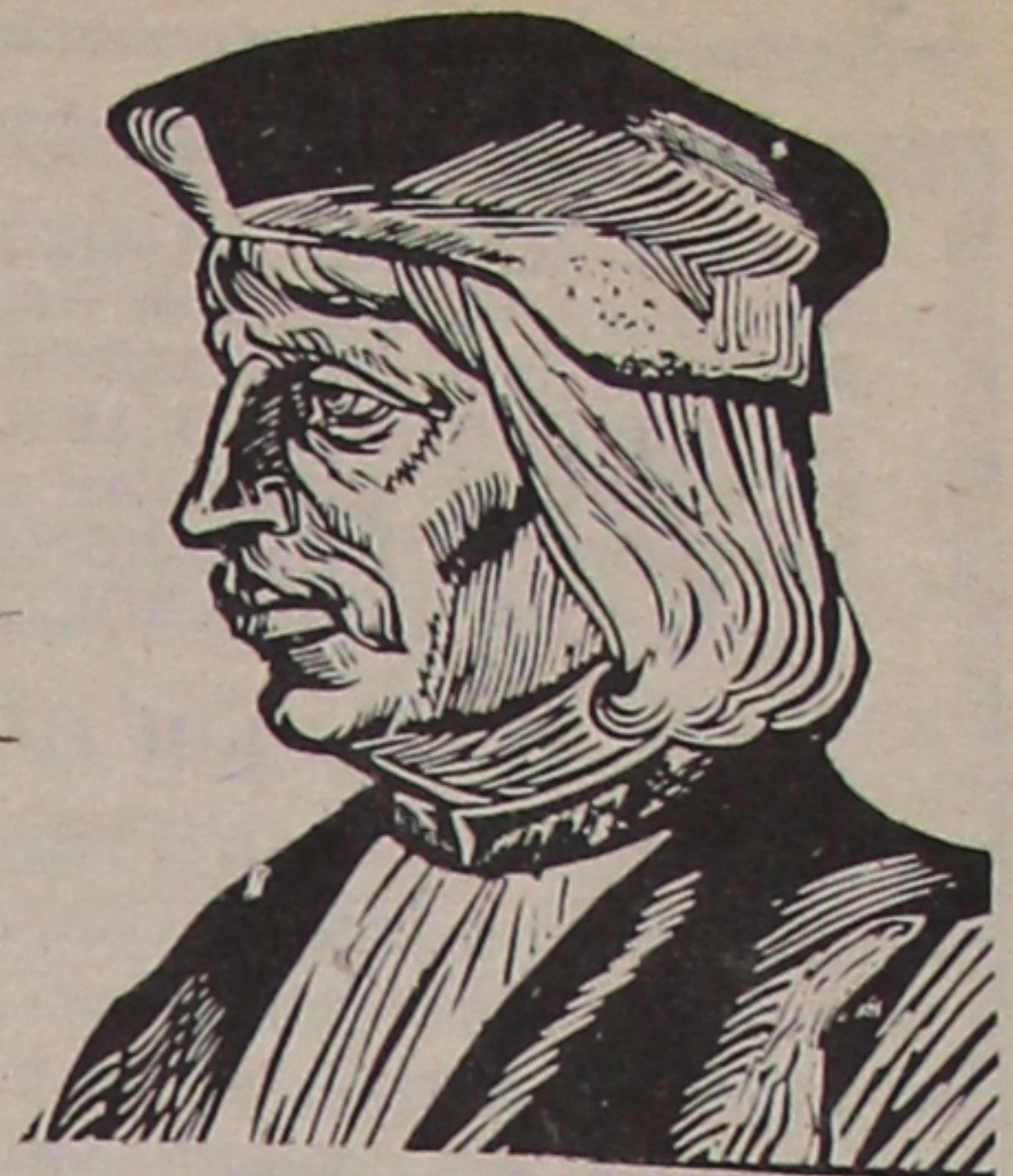

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 26 (813)

Аўторак, 15 кастрычніка 1991 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана 3 кап.

ВЫКАЗАНА ПАДЗЯКА

У папярэднім нумары нашай газеты на яе другой старонцы была змешчана справаздача аб рабоце IV Усесаюзнага семінара старшын прафсаюзных камітэтаў універсітэтаў, які праводзіўся на гэты раз на базе нашага універсітэта.

Днямі на адрас рэктара

«Паважаныя таварышы!

Выканком УФП работнікаў народнай адукацыі і навукі выказвае Вам сваё прызнанне за прадстаўленую магчымасць правесці пасяджэнне Савета старшын прафкомаў універсітэтаў краіны на цудоўнай зямлі Беларусі.

Выказваем Вам удзячнасць асабіста і ўсім супрацоўнікам універсітэта, якія прынялі ўдзел у падрыхтоўцы і правядзенні гэтага цікавага і карыснага мерапрыемства.

Спадзяемся, што рашэнні і дамоўленасці, дасягнутыя на пасяджэнні Савета, акажуць садзейнічанне калектыву універсітэта ў рашэнні пытанняў сацыяльнай абароны і аздаўлення супрацоўнікаў і студэнтаў ГДУ».

ГДУ Л. А. Шамяткова, старшыні прафкома Г. І. Варатніцкага і старшыні прафкома студэнтаў Н. І. Колтышавай паступіў падзячны ліст выканаўчага камітэта Усесаюзнай федэрацыі прафсаюзаў работнікаў народнай адукацыі і навукі за подпісам яго старшыні Р. А. Папілава наступнага зместу:

І ЗАЛАТЫЯ МЕДАЛІ, І ПУЦЁЎКІ НА АЛІМПІАДУ

Прыемная навіна, сведкамі якой былі тэлеглядчы, прыйшла з балгарскага горада Варна, дзе завяршыўся чэмпіянат свету па вольнай барацьбе.

Зборная каманда СССР заваявала пяць залатых медалёў, два з якіх атрымалі гомельскую прапіску.

Майстар спорту міжнароднага класа, чэмпіён Спартакіяды народаў СССР, чэмпіён СССР-91, бронзавы прызёр чэмпіянату Еўропы-91 першакурснік факультэта фізічнай культуры нашага універсітэта Вугар Аруджаў у вагавай катэгорыі да 48 кг заваяваў залаты медаль.

20-гадоваму В. Аруджаву, як адзначаюць спецыялісты, не зусім пашанцавала. Ён трапіў у папярэднім этапе ў падгрупу з чэмпіёнам свету-90, чэмпіёнам Еўропы-91 і іншымі мацнейшымі асілкамі планеты. У пяці папярэдніх сустрэчах гамяльчанін дасягнуў пяці перамог і ў фінале сустрэўся з таленавітым асілкам з Паўночнай Карэі. Калі на табло мінуў асноўны час, лік быў роўным, і схватка была працягнута да першага рэзультатыў-

нага прыёму адным з асілкаў. Вось тут Вугар праявіў зайздросную волю да перамогі і ўзняўся на вышэйшую прыступку п'едэстала гонару. Да гэтага дадам, што Вугар ужо чатыры гады жыве ў Гомелі, ён становіўся пераможцам першынства Еўропы-89 сярод юнакоў, пераможцам маладзёжнага першынства Еўропы, а трэніруе яго ўжо доўгія гады Жора Аруцюнавіч Джангіраў, які працуе ў Гомельскай школе вышэйшага спартыўнага майстэрства.

Другую залатую ўзнагароду ў вагавай катэгорыі да 57 кг заваяваў майстар спорту міжнароднага класа, бронзавы прызёр чэмпіянату свету-90, уладальнік Кубка свету-91 Сяргей Смаль — інструктар Гомельскага аблспарткамітэта, студэнт-завочнік пятага курса факультэта фізічнай культуры нашага універсітэта.

Жадаем Вугару і Сяргею новых перамог. Абодва яны, як чэмпіёны свету, заваявалі пуцёўкі на Алімпійскія гульні, якія адбудуцца ў наступным годзе ў іспанскім горадзе Барселоне.

В. МАРЧАНКА.

ВЫПРАБАВАННЕ НА САМАСТОЙНАСЦЬ

Працягваецца педагагічная практыка ў пяцікурснікаў нашага універсітэта. Пакрысе айсло хваляванне, якое было ў іх перад першымі самастойнымі ўрокамі, яго змяніла пачуццё ўпэўненасці.

НА ЗДЫМКАХ: ідзе абмеркаванне двух заліковых урокаў беларускай літаратуры, праведзеных студэнткамі-практыканткамі філалагічнага факультэта ў СШ № 26 г. Гомеля. Аналіз робяць настаўніца Лідзія Дзмітрыеўна Міроненка і групавы кіраўнік дацэнт кафедры беларускай літаратуры Валянціна Іванаўна Смыкоўская; на ўроку рускай мовы ў 6 класе СШ № 8. Фота У. Чысціка.

І М Я Н Н Ы Я С Т Ы П Е Н Д Ы Я Т Ы

На падставе рашэння Вучонага савета універсітэта ад 13 верасня 1991 г. па выніках вясновай экзаменацыйнай сесіі 1990—91 навучальнага года назначаны стыпендыі на першы семестр 1991/92 навучальнага года

ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ЧЫНДАРАВАІ Таццяне — студэнтцы IV курса эканамічнага факультэта;

ФІЛІПЦОВУ Аляксандру — студэнту IV курса матэматычнага факультэта.

ТКАЧОВАІ Лілі, СУКАЛІНАІ Вользе, КОЖАНУ Рыгору — студэнтам V курса матэматычнага факультэта;

АРХІПЕНКА Уладзіміру, ГАЙШУНУ Уладзіміру — студэнтам IV курса фізічнага факультэта.

ІМЯ Я. КУПАЛЫ

ШПАКОЎСКАІ Лілі — студэнтцы V курса філалагічнага факультэта.

ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

ЦЕРБАВАІ Алене — студэнтцы IV курса філалагічнага факультэта.

ВУЧОНАГА САВЕТА ГДУ

ГУСЕВУ Андрэю — студэнту IV курса геалагічнага факультэта;

БРУЕВІЧУ Мікалаю — студэнту IV курса гістарычнага факультэта;

БАРАШ Ірыне — студэнтцы III курса эканамічнага факультэта.

Нечарговая агульнауніверсітэцкая камсамольская канферэнцыя, якая назначана на 24 кастрычніка, відавочна, стане апошняй. На ёй будзе створана новая арганізацыя — студэнцкі саюз, са статутам якога чытачы могуць азнаёміцца на 2-й старонцы сённяшняга нумара нашай газеты.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

24 кастрычніка 1991 г. ва аўд. 2-26 вучэбнага корпуса № 5 адбудзецца нечарговая агульнауніверсітэцкая камсамольская канферэнцыя.

На яе разгляд выносяцца наступныя пытанні:

1. Аб становішчы спраў у камсамольскай арганізацыі універсітэта.

2. Аб уласнасці камсамольскай арганізацыі.

Пачатак канферэнцыі — у 14 гадзін.

КАМІТЭТ КАМСАМОЛА.

ВЫКАНАўЧЫ КАМІТЭТ ЦЭНТРАЛЬНАГА РАЕННАГА САВЕТА НАРОДНЫХ ДЭПУТАТАў ПРЫНЯў РАШЭННЕ АД 24 ВЕРАСНЯ г. г. ЗАРЭГІСТРАВАЎ СТУДЭНЦКІ САЮЗ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ. ЦЭНТРАЛЬНЫ ФІЛІЯЛ КАМЕРЦЫЙНАГА БАНКА САЦЫЯЛЬНАГА РАЗВІЦЦА «ГОМЕЛЬСАЦБАНК» АДКРЫў РАЗЛІКОВЫ РАХУНАК СТУДЭНЦКАГА САЮЗА, СТАўКА ПАДАТКУ НА ПРЫБЫТАК У БЮДЖЭТ УСТАНОВЛЕНА ў АДПАВЕДНАСЦІ З ЗАКАНАДАўЧЫМІ АКТАМІ ПАДАТКААБ-КЛАДАННЯ ГРАМАДСКІХ АРГАНІЗАЦЫЯў.

1. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЗЭННІ

1.1. Студэнцкі саюз Гомельскага дзяржаўна-га універсітэта імя Ф. Скарыны — незалежная грамадская арганізацыя, аб'ядноўваючая ў сваіх радах студэнтаў, аспірантаў і слухачоў падрыхтоўчага аддзялення універсітэта, якая не ставіць палітычных мэт.

1.2. Асноўнымі мэтамі студэнцкага саюза з'яўляюцца сацыяльная абарона і рэалізацыя правоў студэнцтва.

1.3. Для рэалізацыі сваіх мэт студэнцкі саюз выконвае наступныя задачы:

- абарона правоў членаў студэнцкага саюза;
- арганізацыя матэрыяльнай дапамогі членам саюза, якія маюць у ей патрэбу;
- арганізацыя адпачынку і быту членаў саюза;
- стварэнне ўмоў для забеспячэння ўдзелу членаў саюза ў грамадскім жыцці універсітэта;
- супрацоўніцтва з іншымі студэнцкімі арганізацыямі.

1.4. Свае мэты і задачы студэнцкі саюз рэалізуе правядзеннем наступных мерапрыемстваў:

- арганізацыя работы студэнтаў у трэцім працоўным семестры;
- правядзенне вечароў адпачынку;
- стварэнне клубу па інтарэсах;
- арганізацыя дзейнасці КІДа;
- сумеснае з іншымі грамадскімі арганізацыямі правядзенне дзён факультэтаў і іншых мерапрыемстваў;
- садзейнічанне ў часовым працаўладкаванні студэнтаў;
- арганізацыя туралётаў;
- удзел у рабоце вучоных саветаў універсітэта і факультэтаў і іншых органаў, якія вырашаюць праблемы студэнцтва;
- выдзяленне і частковая аплата пуцёвак у маладзёжныя цэнтры;
- сумеснае з іншымі студэнцкімі арганізацыямі правядзенне канферэнцый, студэнцкіх фестывалюў.

1.5. Студэнцкі саюз ГДУ імя Ф. Скарыны дзейнічае на падставе дадзенага Статута ў адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь і рэспубліканскім заканадаўствам.

1.6. Студэнцкі саюз ГДУ ажыццяўляе сваю дзейнасць у Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф. Скарыны.

1.7. Студэнцкі саюз ГДУ імя Ф. Скарыны з'яўляецца юрыдычнай асобай, мае самастойны баланс, разліковы і іншыя рахункі ў банках, пячатку з назвай арганізацыі, эмблему і іншыя рэквізіты.

1.8. Юрыдычным адрас студэнцкага саюза ГДУ імя Ф. Скарыны: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, п. 1-15.

2. ЧЛЕНСТВА ў СТУДЭНЦКІМ САЮЗЕ. ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ ЧЛЕНАў СТУДЭНЦКАГА САЮЗА

2.1. Членам студэнцкага саюза можа быць любы студэнт, аспірант, слухач падрыхтоўчага аддзялення стацыянарнага навучання, а таксама ў выглядзе выключэння студэнт заочнага факультэта.

У студэнцкім саюзе прадугледжваецца і калектыўнае членства.

2.2. Прыём у члены студэнцкага саюза ажыццяўляецца праўленнем у індывідуальным парадку па пісьмовай заяве ўступаючага.

2.3. Член студэнцкага саюза мае права:

— выбіраць і быць абраным у кіруючыя органы саюза;

— удзельнічаць у мерапрыемствах, якія праводзяцца саюзам;

— атрымліваць інфармацыю, якая ёсць у распараджэнні саюза;

— атрымліваць матэрыяльную, правую і іншую дапамогу ад саюза;

— удзельнічаць у рабоце створаных саюзам падраздзяленняў і служб;

— абмяркоўваць, крытыкаваць, уносіць прапановы, адстойваць свой пункт гледжання па ўсіх пытаннях дзейнасці саюза.

СТАТУТ

СТУДЭНЦКАГА САЮЗА

ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА

УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

2.4. Член студэнцкага саюза абавязаны:

— выконваць палажэнні дадзенага Статута;

— плаціць членскія ўзносы.

2.5. Спыненне членства ў студэнцкім саюзе. Членства ў саюзе спыняецца:

— членам саюза па ўласнаму жаданню пасля таго, як ён пісьмова праінфармаваў аб гэтым праўленне;

— у сувязі з заканчэннем універсітэта;

— у сувязі з пераходам на заочную форму навучання.

2.6. Член саюза можа быць выключаны са студэнцкага саюза за дзеянні, якія супярэчаць дадзенаму Статуту.

2.7. У парадку выключэння членства ў саюзе можа быць працягнута для асоб, якія працуюць на прадпрыемствах, створаных пры студэнцкім саюзе або выбраных у састаў праўлення.

3. АРГАНІЗАЦЫЙНАЯ БУДОВА СТУДЭНЦКАГА САЮЗА

3.1. Вышэйшым органам студэнцкага саюза з'яўляецца канферэнцыя, якая склікаецца не радзей аднаго разу ў два гады.

3.2. Канферэнцыя правамоцная прымаць рашэнні па любых пытаннях дзейнасці саюза. Выключна да кампетэнцыі канферэнцыі адносіцца:

— прыняцце Статута і ўнясенне ў яго змяненняў і дапаўненняў;

— вызначэнне асноўных напрамкаў дзейнасці;

— выбранне праўлення студэнцкага саюза;

— выбранне рэвізійнай камісіі;

— прыняцце рашэння аб рэарганізацыінай камісіі або ліквідацыі саюза.

3.3. Нечарговая канферэнцыя студэнцкага саюза склікаецца яго праўленнем, рэвізійнай камісіяй або па заяве не менш 1/4 членаў саюза.

3.4. Рэгламент правядзення чарговых або нечарговых канферэнцый зацвярджаецца на канферэнцыі.

3.5. У перыяд паміж канферэнцыямі кіраўніцтва саюзам ажыццяўляецца праўленнем, якое выбіраецца на канферэнцыі тэрмінам на 2 гады.

3.6. Праўленне правамоцна прымаць рашэн-

не па любых пытаннях дзейнасці студэнцкага саюза за выключэннем пытанняў, аднесеных да выключнай кампетэнцыі канферэнцыі.

3.7. Пасяджэнні праўлення правамоцны пры наяўнасці 2/3 членаў праўлення. Рашэнні лічацца прынятымі, калі за іх прагаласавала больш паловы ўдзельнікаў пасяджэння.

3.8. Са свайго саставу праўленне выбірае старшыню, яго намеснікаў, а таксама замацоўвае за кожным з членаў праўлення адно з напрамкаў дзейнасці саюза.

3.9. Старшыня праўлення:

— прадстаўляе студэнцкі саюз ГДУ імя Ф. Скарыны перад цэнтральнымі і мясцовымі органамі ўлады як у краіне, так і за мяжой, а таксама ў адносінах з беларускімі і замежнымі юрыдычнымі асобамі і грамадзянамі;

— з'яўляецца распараджальнікам крытыкаў студэнцкага саюза;

— выдае загады, распараджэнні, інструкцыі і іншыя акты;

— без даверанасці дзейнічае ад імя саюза;

— вырашае пытанні, звязаныя з заключэннем кантрактаў, пагадненняў і дагавораў;

— прымае на прапу і звальняе з яе тэхнічных супрацоўнікаў апарата праўлення саюза;

— у перыяд паміж пасяджэннямі праўлення нясе адказнасць за жыццядзейнасць і функцыянаванне арганізацыі.

3.10. Рэвізійная камісія выбірае са свайго саставу старшыню камісіі.

3.11. Сваю дзейнасць рэвізійная камісія будзе на аснове палажэння аб рэвізійнай камісіі, якое зацвярджаецца праўленнем.

4. УЛАСНАСЦЬ СТУДЭНЦКАГА САЮЗА

4.1. Ва ўласнасці студэнцкага саюза могуць знаходзіцца будынкі і збудаванні, абсталяванне, інвентар, грашовыя сродкі, акцыі, іншыя каштоўныя паперы, маёмасць.

4.2. Студэнцкі саюз можа ствараць прадпрыемствы, выдавецтвы, рэдакцыі газет і часопісаў, установы, гаспадарчыя арганізацыі ў парадку, прадугледжаным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

4.3. Грашовыя сродкі студэнцкага саюза фарміруюцца з:

— адлічэнняў ад прыбытку прадпрыемстваў, выдавецтваў, устаноў, гаспадарчых арганізацый, створаных студэнцкім саюзам або пры яго ўдзеі;

— сродкаў, паступіўшых ад платных мерапрыемстваў, праводзімых студсаюзам;

— членскіх узносаў;

— добраахвотных ахвяраванняў грамадзян і арганізацый;

— іншых незабароненых законам паступленняў.

4.4. Членскія ўзносы ўстанаўліваюцца на канферэнцыі студэнцкага саюза.

4.5. Па рашэнню праўлення члены саюза могуць вызваляцца ад уплаты членскіх узносаў.

5. ЛІКВІДАЦЫЯ СТУДЭНЦКАГА САЮЗА

5.1. Студэнцкі саюз можа быць ліквідаваны па рашэнню канферэнцыі або суда ў выпадку, калі яго дзейнасць будзе прызнана процізаконай.

5.2. Для рашэння маёмасных і фінансавых пытанняў праўленнем ствараецца ліквідацыйная камісія.

5.3. Пасля ліквідацыі студсаюза і выплаты ўсіх крэдытарскіх запазычанасцей застаўшыся маёмасць, грашовыя сродкі пераходзяць да правапрэемніка студэнцкага саюза, а ў выпадку адсутнасці яго размяркоўваюцца паміж членамі саюза.

Статут студэнцкага саюза ГДУ ім. Ф. Скарыны прыняты на ўстаноўчай канферэнцыі 5 верасня 1991 года.

ПРЭМІЯ — ЗА НАВУКОВА - ДАСЛЕДЧУЮ РАБОТУ

Сбілета ў нашай рэспубліцы праведзены I і II туры Усеакадэмічнай студэнцкай алімпіяды. 6 верасня налегія Міністэрства народнай адукацыі ВССР прыняла адпаведную пастанову аб выдзяленні гэтай алімпіяды, у якой прадугледжаны мры матэрыяльнага заахвочвання не

прызёраў другога тура. Са сродкаў універсітэта пра-міраваны і 7 студэнтаў ГДУ. Прэмія ў суме 200 рублёў ус-таноўлена для трэцякурсніцы факультэта фізічнай культуры Святланы Валохінай за першае месца ў прадметнай алімпіа-

дзе па фізіялогіі. Яе аднакур-снікі Уладзіслаў Куцэнка і Ірына Максіменка, якія занялі адпаведна другое і трэцяе ме-сцы па гэтай жа дысцыпліне, атрымаюць 150 і 100 руб. Другім прызёрам алімпіяды стаў студэнт трэцяга курса фі-

зічнага факультэта Аляксандр Касяк па фізіцы. Ён таксама атрымае 150 рублёў. У такой жа суме назначаны прэміі для чацвёртакурснікаў Алены Цер-бавай з філалагічнага і Тац-цяны Шаламіцкай з эканаміч-нага факультэтаў, якія сталі

другімі прызёрамі алімпіяды адпаведна па спецыяльнасцях «Руская мова і літаратура», «Эканоміка, арганізацыя і кі-раванне прамысловай вытвор-часцю». Пяцікурсніца філфана Наталля Іванова за трэцяе ме-сца ўдасцёна прэмія ў суме 100 рублёў.

Вяртаючыся да надрукаванага

«ГАЗЕТА МЯНЕ АЧАРНІЛА», — СКАЗАЎ У СУДЗЕ С. А. ДЗЯДЗІНЧУК

Калі вы даўно з'яўляецеся пастаянным чытачом і падпісчыкам «Гомельскай праўды», то вам няцяжка без майі дапамогі ўспомніць змест артыкулаў «Па крываваму следу ішла настойліва аперацыйная група» і «Канец крывавага следу», якія былі апублікаваны ў нашай газеце ў 1988 годзе. Для тых, хто не ведае пра гэтыя публікацыі, коротка нагадаю пра іх сенсацыйную, змрочную асаблівасць.

Студэнтка Гомельскага ўніверсітэта Ірына Сцепаненка была забіта ў кватэры (калі яе маці і бацька часова знаходзіліся за мяжой). 26 накіраваных удараў прычынілі ёй страшныя пакуты і смерць. Чыя рука тады трымала нож? Можна не знаць ашалелага грабежніка? Не. Замучыў дзяўчыну, паздзекваўся над ёй той хлопец, які прыкідваўся закаханым. Следства прад'явіла доказы аб тым, што такое жудаснае злачынства ўчыніў курсант ваеннага вучылішча С. С. Дзядзінчук з Гомеля.

Трыбунал Беларускай ваеннай акругі прызнаў яго віну даказанай і прыгаварыў за бойцу да надзвычайнай меры пакарання. Аднак па хадайніцтву бацькі і маці злачынцы, па касацыйнай скарге яго адваката Ваціна Калегія Вярхоўнага суда СССР некалькімі асабліва жорсткасцю. Калегія ўзяла больш пад увагу становішчы характарыстыкі на Сяргея Дзядзінчука. Як быццам не забіў ён у сабе Чалавека, як быццам не перакрасіў ён нажом і чужой крывёй тыя добрыя словы пра яго, калі забіваў дзяўчыну. Як быццам яго жыццё даражэй за жыццё іншага чалавека.

Ваенная калегія (вядома, на аснове закона) пашкадавала злачынцу. І ён стаў вышэй асобы ахвяры, калі разважаць аб вартасці жыцця аднаго і другога чалавека, абставінах злачынства.

Лёс забойцы ў «межах закона» аказаўся лепшым. Смяротнае пакаранне яму замянілі на максімальны, пятнаццацігадовы тэрмін пазбаўлення волі ў напраўча-працоўнай ка-

лоні ўзмоцненага рэжыму. Такі асноўны змест публікацый пра злачынства С. С. Дзядзінчука. У іх былі прыведзены факты дачынення яго бацькі, маці і сястры да хавання чужых рэчаў, прынёсеных Сяргеем быццам бы ад таварыша (а потым высветлілася, што іны з кватэры Сцепаненкаў). У сувязі з гэтым аўтары тых публікацый зрабілі папрокі С. А. Дзядзінчуку, Я. Ц. Бульгінай і іх даччы, казалі пра маральную атмасферу ў гэтай сям'і — не павальныя словы.

Але ў следчых матэрыялах не было дастатковага падвяржэння такім заўвагам, газетным «абвінавачванням». Таму бацька, маці і сястра забойцы запатрабавалі ад рэдакцыі абласной газеты «рэабілітацыі» іх сям'і, асабіста кожнага з іх. Яны звярнуліся ў народны суд з іскам да «Гомельскай праўды» і шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт», у якой таксама публікаваліся матэрыялы пра цяжкае злачынства С. С. Дзядзінчука і абставіны, якія паспрыялі «дэвальвацыі» яго маральнасці, падтурнулі яго на лютую расправу, як думаю, не дзеля «спартыўнага інтарэсу».

— Газета ачарніла мяне асабіста і маю сям'ю, папрокі ў наш адрас лічу поўнасцю беспадстаўнымі, — сказаў на судзе С. А. Дзядзінчук.

Ён гаварыў амаль гадзіну. Пра сябе, жонку, дачку, сына. Толькі станоўчае. Скардзіўся на тое, што на яго і жонку наваліліся «рэпрэсіі», як толькі сын трапіў пад следства. Ісцэц запатрабаваў (у прыватнасці, ад «Гомельскай праўды»), каб рэдакцыя прызнала паказ сям'і Дзядзінчукоў тэндэнцыйным, неабгрунтаваным. Прадстаўнік газеты не пагадзіўся з такім патрабаваннем, зазначыў, што не забаронена падвяргаць маральнаму асу-

джэнню тую сям'ю, тых бацькоў, якія далі грамадству за бойцу, што ў публікацыях, магчыма, дапушчаны асобныя недакладнасці ў адносінах да С. А. Дзядзінчука, Я. Ц. Бульгінай і Н. С. Дзядзінчук.

Састаў народнага суда Цэнтральнага раёна пад старшынствам А. І. Кострыкава на аснове аналізу адпаведных матэрыялаў па грамадзянскай справе зрабіў вывад: частка звестак, выкарыстаных у публікацыях газет «Гомельская праўда» і «Гомельскі ўніверсітэт», не падмацаваны доказы, не адпавядаюць сапраўднасці, і іны наносіць маральны ўрон ісццам. Суд запісаў у сваім рашэнні:

«...Абвергнуць у друку ў месячны тэрмін звесткі, якія ганьбуюць гонар і годнасць С. А. Дзядзінчука, Н. С. Дзядзінчук і Я. Ц. Бульгінай. Не падвярджаюцца факты пра тое, што Дзядзінчук С. А. прымаў удзел ва ўкрывальніцтве ўкрадзеных рэчаў, што ён меў «сяброўку», пра якую не ведала жонка, што ён, калі працаваў у абласным таварыстве «Дынама», адмовіў (па шматтыражнай газеце — П. Е.) ўніверсітэту ў прадстаўленні спартыўнага манежу, бо яго сын не быў прыняты ва ўніверсітэт, што Дзядзінчук Н. С. на допыце доўга адмаўлялася расказаць пра ўкрадзеныя рэчы, затым сказала, што ўкрадзеныя залатыя рэчы схаваны ў акардзе і дастала з бюстгалтара 340 рублёў, атрыманыя за прададзеныя чужыя рэчы, што ісцца Бульгіна Я. Ц. звольнена за страту даверу».

Што ж, рашэнне суда трэба выконваць. Але давайце паглядзім, як тут сказана аб рэчах з кватэры, дзе была забіта Ірына Сцепаненка. Яны быццам былі «ўкрадзены» кімсьці. Быццам бы іх забралі тады,

калі нікога не было дома, быццам бы не было грабжы, зьязанага з пачварным забойствам. Ці паверыце вы ў тое, што ў сям'і падпалкоўніка міліцыі паікнулі без увагі выпадак, калі сын прынёс дамоў чыёсьці дарагія рэчы? Прынёс быццам бы рэчы таварыша, па просьбе яго на часовае захоўванне, бо ў сям'і таго штосьці не ладзіцца.

Можна бы таксама не засумняваліся б, не ўстрыжваліся, калі б у вашай кватэры паявіліся выпадковыя, чужыя рэчы? А я б не супакоўся, пакуль не ўпэўніўся б у тым, што за імі няма якога-небудзь парушэння, злачынства.

Што ж, магчыма, у сям'і Дзядзінчукоў так і было: паверылі ў тое, што Сяргей адгукнуўся на просьбу таварыша. Бацька яго ў час некалькіх сустрэч са мною паўтараў: мой сын не такі, якім яго выставілі ў судзе, май сям'я не такая, якой паказалі яе ў газетах, у тым ліку і ў «Чырвонай змені».

Пра сябе С. А. Дзядзінчук можа прад'явіць вам добры паслужны спіс — толькі ўзнагароды і заахвочванні, нямала скажа вам пра сваю прынцыповасць, прыстойнасць, сумленнасць, працавітасць. Есць станоўчая характарыстыка на яго, заслужанага трэнера рэспублікі, былога намесніка старшыні абласнога Савета спар-

тыўнага таварыства «Дынама».

Ён не верыць следству і суду, гаворыць, што яго сын — не забойца. Але ж не абвергнуты матэрыялы следства і суда. Адвакат В. Лемантовіч не сумняваецца, хто ўдарыў дзяўчыну нажом 26 разоў, ён супраць таго, каб называлі гэта праліўнем асаблівай жорсткасці.

Я разумею бацьку, разумею маці гэтай сям'і. Ім так не хочацца згадзіцца з думкамі, фактамі пра тое, што іх сын — забойца. Можна з-за асаблівай, «сляпой» бацькоўскай любові да яго іны не заўважалі ў ім «сімптомаў» таго, што зьяло на нішто духоўнасць, чалавечнасць юнака.

На жаль, мы так мала гаворым пра чалавечнасць. Што гэта такое? Як яе разумець, адчуваць?

Дзядзінчукам крыўдна, балюча ад лішняга папроку ў прэсе. Што ж, нават за асобны беспадстаўны радкі прэса павінна прынесці прабаўненне. Дык як жа побач з гэтым сушымерыць боль, які быў нанесены сям'і Сцепаненкаў? Калі Дзядзінчукі так крычаць ад абурэння прэсай, дык як жа трэба крычаць Сцепаненкам ад болю і пакутлівай смерці Ірыны? Уявіце яе пакуты. Уявіце бы абварагальнікам хача б на хвілінку: чаго варта іх «чысценькая» рэпутацыя, калі з іх сям'і прыйшло ў чужую сям'ю такое вялікае, незабыўнае гора; іншай сям'і нанесена рана, якую ніколі не залечыш.

П. ЕЛЬСКИ.

(«Гомельская праўда», № 185, 1991 г.)

АД РЭДАКЦЫІ «ГОМЕЛЬСКАГА УНІВЕРСІТЭТА»: цяпер ужо цяжка прыпомніць, колькі разоў, пачынаючы з 1989 года, выклікалі прадстаўніка нашай газеты ў народны суд Цэнтральнага раёна г. Гомеля па іску С. А. Дзядзінчука, Н. С. Дзядзінчук і Я. Ц. Бульгінай. Нагадаем, што адзін матэрыял мы перадрукавалі з «Гомельскай праўды», другі — з «Чырвонай змені» і на сутнасці адказнасці за іх змест не нясем. Прэтэнзіі могуць быць прад'яўлены толькі да аўтараў гэтых публікацый, з чым ніякім чынам не жадаюць пагадзіцца ісццы. Што ж, гэта іх справа. Мы ж зноў вырашылі перадрукаваць матэрыялы з «Гомельскай праўды», якія цалкам адпавядаюць нашай пазіцыі.

ЦІ ЎСЁ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД СТУДЭНТА?

Той не сапраўдны студэнт, хто не выпрабаваў сябе ў будаўніцтве і не атрымаў восеньскае «хрышчэнне» бульбай. Так лічаць юнакі і дзівачаты, якія ўжо зведзілі сябе ў гэтай справе, што дае ім падставы зрабіць адпаведны вывад: добра праца павінна і аплачвацца высока. У наш час інфляцыі, шматлікіх эканамічных складанасцей у краіне студэнту ж таксама для нармальнага існавання патрэбны грошы. І немалыя. Вось і выкарыстоўваецца ім любая магчымасць для паліпшэння свайго матэрыяльнага становішча. Па шчырасці, байцамі летніх атрадаў становяцца куды з большай ахвотай і жаданнем, чым едуць у верасні аказваць шэфскую дапамогу сельскай гаспадарцы на ўборцы ўрадкаў. І як бы там ні было, студэнт усё роўна павінен працаваць аднолькава добра сумленна і старанна, калі ёсць добрыя матэрыяльныя стымулы. Але ў тым выпадку, калі яму для гэтага створана ўсе неабходнае: нармальны жыллёвы бытавы ўмовы, ёсць забеспечанасць «фронтам работ», без прастояў і г. д. Гэта ўсё аб'яўраецца ў заключаемых паміж студэнткімі атрадамі дамовах з прымаючымі арганізацыямі. Невыкананне апошнімі хаця б аднаго з пунктаў дамова можа выклікаць вынікі непажаданыя.

даў універсітэта, якія вызідалі летам на Стаўраполье, а ў мінулым месцы на бульбу ў Лоеўскі раён. Пад час нашай гутаркі з Югенам Эсмантовічам аб тых праблемах, з якімі яму, як загадчыку аддзела студэнцкіх атрадаў, давялося сутыкнуцца сёлета, вывад напрашваўся адзін: на студэнта краўнікі гаспадарак усё яшчэ працягваюць глядзець як на выгадную, танную рабочую сілу, якая дапаможа ў многіх выпадках прыкрыць іх неразваротлівасць, выйсці з прыватнага. Такі погляд на студэнцкую дапамогу, на жаль, не мяняецца ішчэ з тых застойных часоў, калі вузаўская і навучэнская моладзь лічылася ударнай сілай, якая са сваім запалам, энергіяй гатова была на любым загаловам аказавацца там, дзе найбольш цяжка. А тое, што студэнт — гэта яшчэ і асоба, са сваімі падтэрамі, не прымалася пад увагу. Гучалі і працягваюць гучаць заклікі да студэнтаў аб дапамозе, а ў апошні час да таго ж прыводзіліся і аргументы накіонт пагражаючага нашай краіне голаду. А студэнт працягвае адказваць на гэтыя заклікі канкрэтнымі дзеяннямі.

Сёлета зводны атрад ГДУ «Радзімічы» агульнай колькасцю звыш 100 чалавек адправіўся летам у Стаўрапольскі край — у саўгас «Есентэскі» і «Вінсадскі» на ўборку гароднін. Жаданне працаваць

было, як натуральна, і разлік на добры заробак. Але ўзніклі канфліктныя сітуацыі з кіраваннем у адным з атрадаў. Клімат у тых месцах у летні час адрозніваецца ад нашага, беларускага. Дзённую спякота пад 40 градусаў на полі, дзе навокал ні дрэўца, ні кусціка, вядома, не кожны вытрымае. Адна са студэнтаў у час работы атрымала нават цяплавую ўдар. Натуральна, што працаваць у самую спёку байцы атрада не згаджаліся, за што ў гаспадарцы іх палічылі за лодыраў. А пра тое, што кошт за харчаванне сваім памочніцам яны ўсталявалі такі, што тым ледзь хапіла б заробленых грошай, каб за яго разлічыцца, чамусьці не падумалі. Толькі пасля таго, як байцы ўніверсітэцкага зводнага атрада вырашылі правесці свой агульны сход і выказаць на ім усе свае заўвагі і скаргі краўнікам, набалелыя пытанні былі, нарэшце, вырашаны. Ім паабяцалі нават прэміяльныя за добрую работу. Але ж на ўсё гэта быў затрачаны дарагі час, салсаваны нервы студэнтаў.

Або яшчэ такі факт. Зноў жа мясцовае кіраванне не здолела забяспечыць байцаў атрада «Талака» філалагічнага факультэта неабходнымі ўмовамі для нармальнага адпачынку пасля работы: не было ні спякота ад мясцовай моладзі, таму дзівачаты пайшлі на самы рашучы крок — сама-

вольна пакінулі гаспадарку і звярнуліся ў Гомель. Такі ўчынак іх, канешне, не апраўдвае, але зноў жа сведчыць аб тым, што сваім памочніцам трэба ствараць умовы не для адной толькі працы.

Былі, зразумела ж, і прыемныя моманты ў жыцці байцоў, якія запам'ятаюцца надоўга. Але яны, як кажуць, былі ва ўладзе саміх студэнтаў: на праходзіўшым сярод атрадаў ВДУ краіны, што прыехалі працаваць на Стаўрапольшчыну, курсы на «Міс СБА» студэнты ГДУ праявілі такую знаходлівасць, якой па-добраму пазайзросцілі ўсе. На ганаровае званне прэтэндаваў нават юнак Аляксей Аўсееўца, студэнт матфака. За волю да перамогі і ўдалы розыгрыш яго адзначылі па вартасці: прысвоілі званне «Містэр Зачараванне» і ўручылі прыз.

А лепшымі за ўсіх у працы аказаліся дзівачаты са студэнцкіх атрадаў філалагічнага факультэта «Арцёміда» (камандзір В. Каленчанка) і «Альтаір» (Л. Прыходзька).

Калі ж гаворыць у агульным аб рабоце студэнтаў ГДУ на ўборцы бульбы, дык тут таксама былі тры ж праблемы, што і ў летніх атрадах: неарганізаванасць быту і адпачынку, нізкія расцэнкі, адсутнасць матэрыяльных стымуляў.

лем узнікла на Лоеўшчыне. Давялося два атрады з саўгасаў «Лоеўскі» і «Усход» перамяшчаць у іншыя месцы. Тая ж неарганізаванасць быту, не вельмі паважлівыя адносіны да студэнтаў, канешне, не стваралі ў іх добрага настрою і не наладжвалі на нармальны працоўны лад. Больш таго, у раённай газеце за подпісам дырэктара саўгаса з'явіўся артыкул, у якім студэнты абвінавачваліся ў нежаданні працаваць, называліся беларучкамі, называліся «Звязда» Рэчыцкага раёна, куды быў пераведзены гэты атрад, яны паказалі зусім адваротнае, бо іх там прынялі як належыць. І там прынялі як належыць канчатковы вынік засведчыў — працаваць яны могуць і ўмеюць.

Летні і асенні працоўныя месцы паказалі: настаў час мяняць многае ў адносінах да студэнта як байца будаўніцтва і памочніка на асеннім полі. Яму неабходны чоткія гаранты, матэрыяльныя стымулы, нармальныя чалавечыя ўмовы і ў быццё, і на працы. Гаспадарцы не павінны наківацца дармі не павінны наківацца за кошт студэнта (быў выпадак, калі студэнты ўніверсітэцкага атрадаў філалагічнага факультэта «Арцёміда» (камандзір В. Каленчанка) і «Альтаір» (Л. Прыходзька).

Сёлета выхаванцаў універсітэта прымалі ў гаспадарках Рэчыцкага і Лоеўскага раёнаў. Чамусьці асабліва шмат праб-

Т. ДУБЯК.

